

256 437

ÁLLÁSFOGLALÁS

Az általános elvi kérdések mellett hallatni kívánjuk szavunkat azokban az időszerű gyakorlati kérdésekben is, amelyek az ország közvéleményét ezekben a napokban leginkább foglalkoztatják. Ezeket az időszerű-gyakorlati kérdéseket a következőkben jelöljük meg:

1. A kormányról. Magyarország törvényes kormánya a Nagy Imre vezetésével november 2-án alakult kormány, E kormá-ny törvényességét a nemzeti forradalom szentesítette.

Kádárékat - kik a szovjet fegyverek segítségével, Budapest részleges rombadöntése, a magyar néphadsereg szétzúzása, a demokratikus függetlenségi mozgalom vérbefojtása révén kerültek kormányra - nem ismerjük el törvényes magyar kormánynak. Neki nem engedelmességek.

2. Magyarország semlegességéről és a szovjet beavatkozásáról.

Magyarország semleges állam. A kormánynak erre vonatkozó nyilatkozatát, minthogy a magyar nép egyöntetű követelésének megfelel, ma is érvényben lévőnek tekintjük.

A Szovjetunió fegyveres beavatkozását a nemzetközi jogba ütköző, az ENSZ alapokmányával ellentétben álló, illetéktelen cselekménynek tekintjük. A Szovjetunió kormánya evvel a lépéssel megsértette a nemzetek önrendelkezési jogának önmaga által is vallott alapelvét és a varsói szerződést. Az ellenforradalmi és fasiszta vesztélyre való szovjet hivatkozás: alaptalan és cinikus. A forradalom során valóban megmozdult ellenforradalmi, a kapitalizmus restaurációjára törekvő elemekkel maga a törvényes kormány fordult szembe, ezeknek az elemeknek lefegyverzését és mindennemű hatalomtól megfosztását maga a kormány kezdte meg Budapest munkássága, értelmisége, diáksága, a magyar néphadsereg és rendőrség segítségével. Elképzelhetetlen, hogy az a munkásság és parancsok, amely olyan hősiességgel fegyvert ragadott emberi szabadságjogainak védelmében, ne tudta volna kivívott szabadságát, föld és az üzemek feletti tulajdonjogát megvédelmezni a feudálkapitalista restaurációtól.

3. A szovjet csapatok kivonásáról. A szovjet hadseregnek ki kell vonulnia Magyarországról. Ezt követeli a nemzetközi helyzet is.

Enélkül hazánkban sem béke, sem nyugodt munka, sem szocialista demokrácia nincs, nem is lehet. A szovjet hadsereg további itt-léte a nemzetközi helyzet további kiélesedésével fenyeget; ennek során Magyarország világháborús tüzfészékké válhat. Magyarország további katonai megszállása a Szovjetunióknak sem lehet érdeke. Javasoljuk: a szovjet kormány kössön új egyezményt Nagy Imre törvényes magyar kormányával a szovjet haderő kivonásáról, megjelölve annak határidejét, ütemét is. Nyujtsen biztosítékot arra, hogy szavát megtartja. Nagy Imre kormánya is nyujtsen biztosítékot a Szovjetunióknak arra nézve, hogy a szovjet haderők kivonásával egyidejűleg kétoldali szerződést köt a Szovjetunióval az egyenjogúság és az érdekek kölcsönös figyelembevétele alapján.

4. A törvényes magyar kormány hatalmának megteremtéséről. A szovjet csapatok kivonásával párhuzamosan a Nagy Imre kormány szervezze újjá a magyar hadsereget, állítsa vissza jogaiba annak tisztikarát, szervezze újjá az ÁVH elemeitől megtisztított rendőrséget, és ha szükségesnek látszik, állítson fel munkáséparaszt-diák nemzetőrséget. E magyar erők vegyék kezükbe a rend fenntartását, zárják el az ország határait a nemkívánatos külföldi elemek beszivárgása elől. Ezzel párhuzamosan kell újjászervezni - a munkástanácsokra és a nemzeti bizottságokra támaszkodva - a magyar közigazgatást.

A kormány nyújtson a Szovjetuniónak biztosítékot arra nézve, hogy sem a hadsereg, sem az államigazgatás nem irányul a kommunisták ellen. Megállapítjuk: tapasztalataink szerint a volt MDP tagjainak túlnyomó többsége az elmúlt időszakban a magyar forradalom ügye mellett, a függetlenségért felkelt tömegek érdekében foglalt állást. A magyar hadsereg kommunista tisztikara, a rendőrség vezetősége, a párt- és állami apparátus rendkívül sok dolgozója, az értelmiség és diákság nagyszáma kommunista rétege, éppag, mint a kommunista munkások óriási többsége nemcsak a forradalmat előkészítő társadalmi és szellemi mozgalmakban vett részt, hanem a fegyveres forradalom napjaiban is becsületeseen a nemzet ügye mellett foglalt állást. Meggyőződésünk, hogy ennek alapján a magyar kibontakozásban is részt kell venniük. A nemzethez hű magyar kommunistáknak a kormányzásban és az egész magyar közéletben való részvétele is egyik biztosítéka lesz annak, hogy Magyarországon ne lehessen kapitalista restauráció, hogy hazánk ne lehessen imperialista hatalmak előretolt bástyája.

5. A forradalmi alkotmányozó gyűlésről és az új magyar alkotmányról. A szovjet csapatok kivonásának megkezdése után újjon össze Budapesten a Forradalmi Alkotmányozó Gyűlés. Ennek tagjai a munkásság, a parasztság és értelmiség forradalmi-társadalmi szervezetének küldöttei legyenek. A Forradalmi Alkotmányozó Gyűlés alkossa meg az új Magyar Alkotmányt.

Az új alkotmány alapelveit javasoljuk:

A.) Magyarország államformája köztársaság, Magyarország kormányformája: független felelős kormányon, népképviselőten és a szabadságjogok teljességén alapuló parlamenti demokrácia.

B.) Magyarország társadalmi berendezése: a kizsákmányolás tilalmán alapuló társadalmi rendszer. Ez részletesebben a következőket jelenti: Az 1945-ös földreformot fenn kell tartani, 20-30 holdas birtok-maximummal, az egyéni és szövetkezeti gazdálkodás teljes lehetőségével, a kizsákmányolás tilalma által megszabott biztosítékokkal; a parasztság érdekvédelmi szerveit ki kell építeni. A bányák, bankok és az ipar köztulajdonba vételét fenn kell tartani. Ki kell építeni a meglévő gyárak munkásigazgatását, a munkásoknak az üzemek fölötti, nyereségrészesedéssel egybekapcsolott kollektív tulajdonjogát.

A magántulajdon és magánállalkozás a kizsákmányolás tilalma által megszabott biztosítékokkal szabad legyen.

A munkásszervezkedés, a szakszervezkedés szabadságának teljesnek kell lennie; államilag garantált munkásvédelmet akarunk; a munkásság

sztrájkjogának biztosítását, valamint általános társadalombiztosítást.

C.) A megtörtént erkölcsi és gazdasági igazságtalanságok, jogfosztások és tulajdonelkobzások jóvátételét nem végezhetjük az azelőtti helyzet visszaállítása alapján. Minden jóvátétel a kizsákmányolás tilalma elvének szemelőttartásával, nem az elvesztett tulajdon, vagy gazdasági hatalmi helyzet, hanem csupán a feldúlt otthon, megsemmisített egzisztencia, a személyes munka elvesztett eredményének mértékéig történik.

D.) A magyar közigazgatás egyszerűsödjék és a helyi önkormányzatok igen széles jogkörével észszerűen szerveződjenek ujja.

E.) Állam és egyház viszonya rendeződjen. Teljes vallás- és lelkiismereti szabadságot, az egyházak közhasznú oktatási intézményeinek és jogainak visszaállítását, valamint az egyház és állam következetes szétválasztását akarjuk. Az egyházak ne folytassanak politikai tevékenységet.

F.) Teljes szólás-, véleménynyilvánítási és gyülekezési szabadság legyen; a nemzetközi érintkezés és mindennemű művészi és tudományos munka feltétlen szabadságát, az oktatás, a tudományos és művészi munka állami támogatását akarjuk.

G.) Az Alkotmánynak a Forradalmi Alkotmányozó Gyűlés által elfogadott alapelveit csak népszavazás változtathatja meg.

H.) Alkotmánybíróság felállítását javasoljuk, amely az Alkotmány betartása fölött törvényes felügyeletet gyakorol, megsértőivel szemben törvényesen is eljár. Pártok alapítását, működését ugyan csak az Alkotmánybíróság van hivatva engedélyezni vagy megtiltani; csak olyan pártok működését engedélyezheti, amelyek a fenti Alkotmány alapelveit elfogadják.

Véleményünk szerint ennek az alkotmánynak az elfogadása és életbe léptetése olyan megoldást jelentene, mely a szocializmus vívmányait a szabadságintézmények garanciáival kapcsolja össze. Ez biztosítékot nyújt mind a Szovjetunió, mind a szomszédos baráti országok kormányainak és társadalmi erőinek arra nézve, hogy hazánkban nem jut ellenséges erő hatalomra. Ez az alkotmány és a benne megfogalmazott társadalmi rendszer a szocializmus magyar változatát körvonalazza.

3. A társadalmi szervezetek szerepéről. A fenti biztosítékokkal körülhatárolt többpárt-rendszer mellett helyesnek tartjuk, hogy a munkásság, parasztság és értelmiség szabadon alakított autonóm társadalmi szervezetei (munkástanácsok és szakszervezetek, paraszt-szövetségek és a mezőgazdasági érdekvédelmi testületek, értelmiségi és diákszövetségek, egyetemek, tudományos és művészi egyesülések, stb.) törvényesen is biztosított befolyással bírjanak a magyar közéletre.

7. A társadalom megbékéléséről. A törvényes kormány mondja ki az általános politikai amnesztiát. Senkit ne lehessen felelősségre vonni sem a forradalom alatt, sem a forradalom előtt bármelyik rendszer alatt véghezvitt politikai cselekedeteiért, akármelyik oldalon állt is eddig. Mindenki újra kezdheti az életet. Vonatkozik ez az ÁVH tagjaira is.

8. A legközelebbi teendőkről és a magyar társadalom erőinek megszervezéséről. Mindaddig, amíg Nagy Imre törvényes kormánya ismét jogába nem lép, a magyar társadalom egészséges erőinek fő feladata az, hogy önmagukat megszervezve a fegyvertelen harc minden eszközeivel szembe szegüljenek a hábkormányval, ugyanakkor viszont ellássák azokat a nélkülözhetetlen funkciókat, amelyek az élet fenntartásához szükség-esek. Minden tényleges hatalmat a munkástanácsok, falusi és városi nemzeti bizottságok és az értelmiség-diákság forradalmi tanácsai, bizottságai gyakoroljonak.

A.) A munkástanácsoknak javasoljuk: Tartsák fenn a sztrá-ikat. Ugyanakkor szervezetteren gondoskodjanak az üzemekben álló nemzeti vagyon megőrzéséről, karbantartásáról. Vegyék kezükbe az üzem munkásságának és a környék lakóinak élelmezését, egészségügyi ellátását, a fűtőanyagokról való gondoskodást. Szervezzenek csoportokat a romossá vált munkáslakások gyors helyreállítására. Lépjenek kapcsolatba a falusi nemzeti bizottságokkal (és ne az állam "tanács"-nak nevezett hivatalnokaival); hozzá-ik föl közvetlenül az élelmiszert. Szükség esetén szervezzék meg a termelésnek olyan formáit, amelyek segítségül - közvetlen árucseré útján iparcikkeket juttatnak élelmiszerekért a parasztságnak. Lépjenek kapcsolatba a különböző üzemek munkástanácsai egymással; alakítsanak városrészenként (Újpest, Kőbánya, Kispest, Kolonföld, Óbuda, stb.) városrészi, vagy kerületi tanácsot, amely közös ügyeinkben intézkedik és állástfoglal. Hívják össze minél előbb a budapesti munkásparlamentet, válasszák meg küldöttjeikből a Budapesti Munkás Főtanácsot, amely egész Budapest munkásait képviselheti. Kezdjék meg, ha jónak látják, az üzemi szakszervezeti szervek újjáalakítását, válasszanak azok élére megfelelő vezetőket; alakítsák meg kerületenként a Szakszervezeti Tanácsot, a megfelelő gazdasági, szociális, egészségügyi stb. szervekkel. Ne engedjék, hogy a pártok - akár az MSZMP-nek nevezett valami, akár az SZDP vagy bármely más párt - a jelenlegi forradalmi helyzetben megcsonszítsa a munkáscsapat egységes sorait.

B.) A parasztságnak javasoljuk: Alakítsák meg, vagy ha az elmúlt hetekben megalakították, keltsék életre a nemzeti bizottságot minden községben és vidéki városban. Ne engedjék, hogy akár tanácselnökök, akár a pártbírók intézkedjenek az ország életfontosságú kérdéseiben. Szorítsák rá a tanács dolgozóit, hogy ne Kádáréknak, hanem a nemzeti bizottságoknak engedelmesskedjenek. A nemzeti bizottságok vegyék kézbe az élelmiszerek Budapestre, bányavidékekre és ipari városokba való szállítását. Ellenőrizték, hogy egyetlen grammm élelem se jusson a faluból a szovjet megszállóknak és a nekik engedelmesskedő hivatalnoknak. Ügyeljenek arra, hogy az árak ne emelkedjenek. Az a forradalom még nem ért véget, és az a társadalom a magyar parasztság követelése miatt is folyik. Nagy Imre kormánya törölte el az élelmiszer

begyűjtési rendszert. A parasztság csak akkor lehet biztos tulajdonában, a gazdálkodás szabadságában, ha ez a forradalom győz és visszaáll a Nagy Imre kormány. Adják hát a városnak - akár a piacon, akár a munkástanácsok útján az élelmiszert olyan áron (az eddigi áron), amit az elszegényedett város meg tud fizetni. Akadályozza meg ~~magát~~ maga a parasztság, akadályozza meg minden nemzeti bizottság az árak felhajtását, az inflációt, a spekulációt, ezt követeli a nemzet, a forradalom érdeke. Ahol feltétlenül szükséges, kérjenek közvetlenül iparókkakat az üzemek munkástanácsaitól cserébe az élelmiszerekért. Kezdjék meg a parasztság érdekvédelmi szerveinek felépítését.

C.) Az értelmiségnek javasoljuk: Tartsa meg a forradalomban kialakult szervezetét, bizottságait, ne engedje, hogy kiverjék kezéből a hatalmat, amelyet az intézményeken, egyetemeken belül már megszerzett. A diákok, tanárok, mérnökök, jogászok, művészek, stb. a tudományos intézmények és hivatalok forradalmi szervei lépjenek szoros kapcsolatba egymással és a munkásság szervezeteivel, figyeljék azok magatartását: nyújtsanak egymásnak segítséget. Az értelmiség végezze tovább azt a forradalmi felvilágosító munkát, amelyet eddig is eredménnyel végzett. Az egyetemisták alakítsák újjá a maguk MEFESZ szervezetét és szervezzék meg a Forradalmi Ifjúság Szövetségét, az utóbbit javasoljuk a középiskolásoknak is: a középiskolások lépjenek szoros kapcsolatba az egyetemi szervezetekkel. Mire fő követeléseink teljesülnek, álljon készen a munkásság, a parasztság és az értelmiség minden szervezete arra, hogy útját állja mind a sztalinista, mind az ellenforradalmi erők feltámadásának.

Mindenütt kezdjék el a Forradalmi Alkotmányozó Gyűlés előkészítését.

Munkások! Parasztok! Értelmiségiek! Diákok! Katonák! Vitassátok meg ezt a tervezetet és - ha helyesnek találjátok - terjesszétek és oszlokdjétek e szerint.

Budapest, 1956 november 17.

A MAGYAR IRÓK SZÖVETSÉGE

